

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

40. ÉVFOLYAM

1974. ÁPRILIS

3. SZÁM

Részletek egy lelkési jelentésből:

NEM A NÉGEREK ROMBOLJÁK LE TEPLOMAINKAT ...

Pénztárosunk jól jegyezte meg, hogy kevesebb, mint száz bevándorló, kifizetésű és a család nevelésével küzdő emberek voltak azok, akik templomainkat építették és azokat fenntartották. Ezzel szemben ugyanazoknak a családoknak a jómódú gyermekei sokszor csak morzsákat juttatnak vagy még talán azt se. Az amerikai egyházaknál a hívek fizetésük 2-5, néha még nagyobb százalékát ajánlják fel gyülekezeteik fenntartására. Vajjon hányan kerülnének zavarba, ha ilyen alapon néznék meg adóbevallásukat?!

Az elszomorító statisztikai képnél van egy még súlyosabb tünet is gyülekezeti életünkben: a gyérülő templomlátogatás magyar híveink között. Akármennyire is próbáljuk ezt magyarázni azzal, hogy megváltozott környékünk az oka a szegényes templomlátogatásnak, a való igazság

Húsvét után

Húsvét előtt... nehéz, szomorú léptek.
Húsvét előtt... zokogó, bús miértek.
Húsvét előtt... ajtók, kemények, zártak.
Húsvét előtt... arcok, fakóra-váltak.
Húsvét előtt... szívek üres-szegények.
Húsvét előtt... kihamvadott remények.
Húsvét előtt... egy nagy: Minden hiába!
Bús eltemetkezés az éjszakába.

De húsvét lett! Feltámadott a Mester!
Húsvét után el a gyásszal, könnyekkel!
Húsvét után futni a hírrel frissen.
Húsvét után már nem kérdezni mit sem!
Húsvét után új cél és új sietség!
Jézus él! Nincs út, amely messze esnék.
Húsvét után... erő, diadal, élet!

Csak azokért sírjunk húsvéti könnyet,
akik még mindig húsvét előtt élnek.

T. E.

más. A valódi oka ennek az, hogy gondolkozásunk és otthonaink élete változott meg, züllött mélypontra. Nagyon szomorú látni azt, hogy annak az édesanyának, vagy nagyszülőnek, aki több gyermeket nevelt fel, nem akad egy kötelességet ismerő gyermeke vagy unokája, aki felajánlaná azt, hogy rendszeresen elhozza őt a templomba s maga is részt vesz az istentiszteleteken. Csak megdöbbenéssel kell tudomásul vennünk, hogy Amerika legnagyobb betegsége a magyar otthonokba is betört, mint a fekete-üszök a kukoricásba és vasárnap nem használják az automobilt arra, hogy a családot a templomba vigyék!

De nem csak magunkért vagyunk felelősek, hanem azokért is, akiknek nem mondjuk meg, hogy milyen nagy hálátlanság üresen hagyni vasárnapról-vasárnapra a templomainkat. Nem az legfőbb gondunk, hogy kihalóban vagyunk, hanem az, hogy kihalóban van a hála, mintha minket magyarokat nem mentett volna ki az Isten egy nagy nyomorúságból? Nem a környékünk megváltozása rontja le a templomainkat, hanem az a közöny, hogy a jó autók és jó utak és jó mód dacára sem tervezünk egy napot a hálaadásra. Pedig mi lesz velünk és gyermekeinkkel és utódainkkal és mind azzal, amit birtokunkba szereztünk, ha majd az ördögűzők, a javasasszonyok és dőpokat áruló gonosz lelkek veszik át a Jó Pásztor és Megváltó Krisztus helyét a gondolkozásunkban?!

Kik rombolják le a templomainkat? Nem azok, akik előtte mennek el a maguk templomaiba, hanem azok, akik elfelejtették, hogy az Isten Igéjének a hallgatása és megtartása keresztyén kötelessége min-

denkinek, aki Krisztus egyházához tartozik. Azok rontják el Amerikát és vele intézményeinket, akik akár el is dobhatnák énekeskönyveiket, bibliájukat és elégethetnék keresztlevelüket.

Testvéreim, ne hagyjuk el Istenünket, ne hanyagoljuk el lelkiünk ápolását. Mint a régi időben, ma is induljunk el újra Jézus követésére.

Brachna Gábor

EGYHÁZTÖRTÉNETI NAPTÁR

ÁPRILIS

9. Kétszázhuszonöt évvel ezelőtt, 1749. április 9-én halt meg idősb Tessedik Sámuel békéscsabai — korábban alberti — lelkész, Tessedik Sámuel szarvasi lelkész édesapja.

13. Kétszázhuszonöt éve, 1749. április 13-án született Győrött Ráth Máttyás lelkész, a Magyar Hírmondó c. első magyar nyelvű hírlap szerkesztője (†1810).

15. Négy száz éve ezen a napon járt meghívása ügyében Sopron városában — egy fennmaradt nyugta tanúsága szerint — Sztárai Mihály reformátor, akkor pápai prédikátor.

20. Kétszáz éve, 1774. április 20-án tartotta Pesten egyházunk az első egyetemes közgyűlést Zay Péter elnöke alatt.

24. Kétszázharminc éve, 1744. április 24-én, Szent György napján települt le "az orosházi pusztán" az a 30 zombai árendás család, amely a ma közel 35.000 lakosú "legnagyobb magyar falu" ősi magva volt.

30. Háromszáz évvel ezelőtt erre a napra idézte be Bársony György római katolikus püspök, szepesi prépost különbírósa a szepességi evangélikus prédikátorokat. A megjelent 41 vádlottat összeesküvés vádjával száműzték az ország területéről.

(Ev. Élet)

Evangelikus figyelő

Írja: *Asbóth Gyula*

A BŐSÉG MEGSZŪNÉSÉVEL

kell a jövőben számolniok a ma még bővülő, jólétnek örvendő társadalmaknak, — jósolja a híres angol történész, a 85 éves Arnold Toynbee.

A létfontosságú természeti erőforrások az emberi kizsákmányolás, esztelen pazarlás következtében kiapadnak s ezért sok mindennek szűkében lesz az emberiség. A fogyasztást szabályozó szigorú takarékosági rendszabályokat kell majd bevezetni. Valósággá válik-e ez a jóslat, vagy sem? Nem tudjuk. Erről nem vitázunk. Mindenképpen érdekes azonban a tudósnak az anyagi javak megfogyatkozásához fűzött erkölcsi vonatkozású megállapítása. Szerinte a bőség eltűnése áldássá lesz, mert a takarékosabb életmód tisztább, egészségesebb élethez vezet. A társadalom, amelyik anyagiakban hanyatlik, lelkiekben emelkedik. A Biblia ezt az örök igazságot így tanítja: *“Nem a bővülködésben van az ember élete.”* (Luk. 12:19) A bővülő életnek egyedül Isten az ajándékozója. Jézus mondja: *“azért jöttem, hogy életük legyen és bővülködjenek.”* Ebben a Krisztus adta életben találhatjuk meg életünk teljességét. Nekünk nemcsak testünk, de halhatatlan lelkünk is van. Ezt a lelket az anyagi javak semmiféle bősége

*****

“Jöjjetek hozzám . . .”

Ha nem hiszed, hogy Jézus él — mert ez neked kegyes malaszt — a te dolgod . . . ha meghal a gyermeked, hol lelsz vigaszt?

Hogy sorsodat Ő intézi — nem te magad —, ám ne hidd el . . . De ha tüske szúr szívedbe, hová mégy sebeiddel?

Jézus él! És amit ígér, meg is teszi, nem hiteget: “Jöjjetek hozzám mindnyájan s én megnyugosztlak titeket!”

Bódás János

sem elégítheti ki. Ez az élet nem testi dolog, hanem lelki valóság. Csak Krisztussal közösségben van bővülő élet, rajta kívül nincs. Nem a pénz, nem a vagyon biztosíthatja az életet, hanem Krisztus, aki a Feltámadás és az Élet, aki életcél mára, holnapra és mindenkorra.

Senki sem mondhat ellene egy olyan társadalmi, gazdasági fejlődésnek, amelynek az a célja, hogy a minél több ember minél nagyobb jólétének vágya teljesülhessen, de igenis valljuk, hogy az anyagi javak mértéktelen imádata, a telhetetlenség, nem lehet életcél. A Biblia arra tanít, hogy katasztrófa, pusztulás következik be ott, ahol az anyagi élet-színvonal emelkedésével ellentétben az erkölcsi élet színvonala egyre süllyed. Ma pedig ez a folyamat megy végbe főképpen a bővülő társadalmakban.

A nagy jólét, a szédületes haladás, az élet külsőségeinek csillogásai feledtetni akarják belső életünk hanyatlását, az erkölcsi zűrzavart, a lélek elszegényedését. Az életnek ezek a külsőséges csillogásai könnyen lehetnek a mai emberiség fáján olyan ragyogó őszi levelek, amelyek nem a tavaszról, a megújulásról beszélnek, hanem a tél, a halál közeledtét hirdetik. *Azért alázzuk meg magunkat, valljuk meg bűneinket, hogy összetörjön minden önhitésünk, hogy amikor eljön Isten életünknek végetvető hívása, akkor ez a hívás ne valami másba, hanem egyedül Krisztusba fogódzva találjon bennünket.*

NEM TANÍTJÁK A TÍZPARANC SOLATOT

s ezért nincs a mai fiataloknak erkölcsi mértéke. Nem tudják, hogy erkölcsileg mi a jó és mi a rossz. Ezt az igazságot közelíti meg, erre tapint rá (ha nem is közvetlenül, a Tízparancsolat tanítását követelő módon) dr. Szénási Géza, magyarországi főügyész a múlt esztendőről

adott beszámolójában. “Be kellene vezetni a középiskolában a jogi alapismeretek oktatását — mondotta a főügyész —, mert egyre kevesebben tanulják a tízparancsolatot a katekizmusból, holott, mint kisegítő, ez is adott valamit. Benne volt, hogy ne ölj, ne paráználkodjál, felebarátod vagyodat el ne lopd! Most ezt nem tanítják, de helyette kellene tanítani egy sokkal magasabb jogi alapismereti kört.”

A Tízparancsolat tanításának, ismertetésének hiánya szerte a világon megbosszúlja magát. Felnő egy törvényt nem ismerő, nem tisztelő nemzedék. Csoda-e, ha itt Amerikában is a mai fiatalság a maga útkezesében nem kap segítséget, amikor olyan társadalomban nő fel, amely társadalomban — az Alkotmányra hivatkozással — a “Tízparancsolat”-nak az állami iskolákban még a kifüggesztését is megtiltja a törvény.

A fiatalság zülléséért igenis nagyrészt a “Tízparancsolat”-nak az iskolákból való kitiltása a felelős. Lélekben és testben egészséges nemzedék felnőhet-e ott, ahol ismerik a külső életet szabályozó törvényeket és alkalmazkodnak is hozzájuk, de ugyanakkor nem ismerik az erkölcsi jó és rossz megkülönböztetésére tanító isteni törvények mértékét? Az a fékevesztett zabolátlanság, amelyben a mai fiatalság nagyrésze él, nem annak a következménye-e, hogy nem ismerik és nem tisztelik az isteni törvényeket? *“Isten nem csúfoltat meg”* — tanítja a Biblia —, *“mert, amit vet az ember, azt aratja is.”*

A MAGÁRAHAGYOTT ISTEN

Az istenimádás és emberszolgálat (szociális cselekvés) egymáshoz való viszonyával kapcsolatban egyik jónevű amerikai lelkész a következőképpen nyilatkozott: “Hagyjuk magára az Istent, elég hatalmas Ő ahhoz, hogy gondoskodni tudjon magáról. A keresztyéneknek ma ne az Isten imádása legyen a fő dolguk, hanem az emberek szolgálata, megsegítése: a szociális cselekvés. “Korunkban sok egyházi vezető — ha nem is ilyen radikálisan liberális formában, ilyen végtelenen —, de

hasonló szellemben vallja azt a téves felfogást, hogy az istenimádás azonos az emberszolgálattal. Ha ez így volna, akkor elég lenne csak az emberszolgálat, a szociális cselekvés, akkor az ember keresztyén lehetne Isten nélkül is. Ahogy annak idején Marx Károly, a kommunizmus egyik apostola írta: "Az Istennek el kell tűnnie, ha az ember kezébe veszi saját sorsának intézését."

A szeretet kettős parancsa: *Szeresd Istent és szeresd felebarátodat* — elválaszthatatlan egymástól, de nem azonos egymással. A felebaráti szeretet a második, az első után következő parancs.

Ha mi valóban — szívvel, lélekkel — szeretjük Istent, akkor Isten bennünket beleállít embertársaink szolgálatába és lelkiismereti kérdésé teszi számunkra a másik ember sorsával törődést. Ahogy nem lehet a keresztyénség csak humanizmus, csak emberbaráti cselekedetek rendszere, éppen úgy nem élheti ki magát tisztán csak egyházi szertartásokban, öncélú vallásos érzésekben.

Jézus Krisztus az istenszeretetet mennyei Atyjának imáadását és az emberszeretetet, az emberek megsegítését együtt, egymástól elválaszthatatlanul élte s ezt a kettős parancsot így adta övéinek tovább. Bennünket is ezen az uton akar vezetni. Ezért az egyház ma sem a világot szolgálja, hanem a változott világban is szolgálja a változhatatlan Istent.

Hány Evangélium van? Négy vagy egy?

"Tudnunk kellene, hogy lényegében az összes apostolok ugyanazt tanítják, s tulajdonképpen helytelen az, hogy négy evangélistáról és négy evangéliumról beszélünk.

Az Evangélium azonban nem más, mint az Isten kegyelméről és könyörületeségéről való kiáltás és prédikálás, melyet Krisztus halála és feltámadása kiérdemelt és megszerzett.

Tehát tulajdonképpen nem az, ami a könyvekben áll és betűkbe van öntve, hanem sokkal inkább egy szóval való prédikálás, egy élő szó,

AZ EGYHÁZ HÍREI

AUSZTRÁLIA

● L. B. Grope orsz. ev. egyházi elnököt a Saint Louis-i (Missouri, USA) "Concordia" ev. szeminárium teológiai díszdoktorátussal tüntette ki.

● Új énekeskönyvet vett használatba az Ev. Egyház. A nagyszerű kiállítású, s az evangélikus énekek szöveg- és dallamkinesét hűségesen őrző könyv közel ezer oldalon különböző liturgiákat, egyházi tudnivalókat és 727 éneket tartalmaz. Az énekek felerészben angol-eredetűek (van köztük néhány ausztrál szerzemény is), a többiek túlnyomórészt német, továbbá latin, skandináv, olasz, görög, héber, holland, cseh és velszi gyökerekre vezethetők vissza.

● 1973-ban — az iskolaév ott decemberben fejeződik be! — tíz hallgató végzett az adelaidei (dél-ausztráliai) "Luther" szemináriumban; közülük egy a finn bevándoroltak között kezdett máris szolgálatot, míg egy másik Új-Gineában misszionáriusként működik rövidesen.

U.S.A.

● Az ev. teológiai tanulmányokat felhagyó hallgatók számaránya évről évre kerekén 20% körül mozog, amit az egyházi vezetőség egyelőre nem minősít aggasztónak.

● Érdekes és mélyenjáró problémát vetett fel az a bírósági ítélet, mely szerint Paul Boe ev. lelkész, mert megtagadta a válaszadást bizonyos, a tavalyi dél-dakotai Wounded Knee községben lezajlott indiánzavargásra utaló kérdésekre, bebörtönöztek volna. Boe lelkész arra hivatkozott, hogy köti a hivatalához fűzött bizalom.

ige, egy hang, amely az egész világon hangzik és úgy kiáltatik ki, hogy mindenütt meghallgassák.

Mert nem azt mondja el számunkra, hogy miket kell cselekednünk ahhoz, hogy kegyesek legyünk, hanem Istennek nekünk adott s általunk nem kiérdemelt kegyelmét hirdeti, mely ingyen adatott. Elmondja, hogy Krisztus miképpen állt a mi helyünkre, mint vállalta magára bűneinket azért, hogy az Ő műve által legyünk kegyesek és boldogok. *Ezért minden, ami Krisztusról prédikál: Evangélium, mégha az egyik más-képp is fejezné ki, mint a másik."*

(Luther Márton az 1. Péter levél magyarázatában. WA 12, 259; Leskö Béla fordítása.)

amivel ott az emberek illették, amikor közöttük volt. Az ítélet végrehajtása ellen sokfelől tiltakoztak és azt azon a címen vonták vissza, hogy Boe lelkésznek nem volt alkalma az ügyet az alsófokú bíróságon kellőképpen megvilágítani. Hogy a "gyónási titok" elve alkalmazható-e ebben az esetben, ill. annak kötelezése helytállhat-e bíróság előtt vagy sem, azt a fellebbviteli hatóság nem taglalta.

● A már tíz éve folyó ev.—r.k. egyházközi tárgyalások a hatodik szakaszba léptek a pápai esalatkozhatatlanság témájának a felvetésével. Az ötödik szakasz tárgyalási eredményéről rövidesen megjelenik a hivatalos jelentés, mely a pápai primátusról tesz igen jelentős megállapításokat, s ajánlja, hogy mindkét felekezett értékelje át eddigi álláspontját.

● Dr. Arthur C. Piepkorn Saint Louis-i (MO) és dr. Theodore G. Tappert philadelphiai (PA) professzor halálával az amerikai evangélikusság a hitvallásos teológia kimagasló vezéregyéniségeit nélkülözi.

● Az "American Lutheran Church" egyház Délkelet Minnesota Kerületében tartott felmérések szerint az odatarozó lelkészek átlag alapfizetése 9500 dollár (a legmagasabb 29 ezer, a legalacsonyabb 6800 dollár).

NÉMETORSZÁG

● Tovább "terjeszkedik" Stuttgart, mint "Bibliaváros". Mostanában telepszik oda Londonból a Bibliatársulatok Világszövetségének központi irodája (máris ott székel a produkciós iroda), esatlakozván a Német Evangélikus, a Német Katolikus és a Württembergi Bibliatársulathoz, melyek szintén Stuttgartból fejtik ki tevékenységüket.

● A már hagyományossá vált magy. evangéliumi ifjúsági nagyheti konferenciát idén a rajnavidéki Dorfweilben rendezték meg.

● A konzervatívnak tartott Bajor Evangélikus Egyházból három lelkész határozta el áttérését a róm. kat. egyházba, mert új egyháztörvények értelmében a püspök alkalmakként engedélyezheti, hogy felszenteléssel nem bíró nők kiszolgáltathassák az úrvacsorát. Az áttérők között van Neuen-dettelsaumból, a bajor evangélikusság fellegvárából a falutemplom lelkésze is.

GÖRÖGORSZÁG

● A "Jesus Christ Superstar" c. színműnek, ill. filmváltozatának a bemutatását kormányhatóságok rendeletileg tiltották meg. Hírközlő: **Bernhardt Béla**

ERŐS VÁR

AMERICAN HUNGARIAN EVANGELICAL LITERARY PAPER

A „Lutheran Church in America”

Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

“ERŐS VÁR”

(“MIGHTY FORTRESS”)

P.O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the

Hungarian Conference

of the Lutheran Church in America.

Issued monthly October to May,
bi-monthly in June/July and Aug./Sep.

No. 3. (169) Vol. 40.

APRIL 1974

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

“ERŐS VÁR”

P. O. BOX 02148

CLEVELAND, OHIO 44102

Az “ERŐS VÁR” előfizetési díja egy évre csak 3 dollár. Szíveskedjenek a lejárt előfizetéseket késedelem nélkül beküldeni a fenti címre.

Be nem jelentett címváltozás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetni. Erre a költésre különösen nem-előfizetők, késedelmez előfizetők, vagy többéves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a “Zip Code” szám feltüntetésével együtt! Az újságot “Zip Code” szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is; pl. St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postai zónában azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland O. 44102

Patricia elárulta szüleit

A San Francisco-i újságkirály elrabolt leánya, Patricia Hearst, hangszalagra vett állítólagos nyilatkozatában kijelentette, hogy csatlakozott az öt fogvatartó terrorista csoporthoz, mely magát felszabadító hadseregnek nevezi. Még képet is mellékeltek a szülőknek küldött üzenetbe, melyen a leány egyenruhában, géppisztollyal a kezében látható.

A kétségbeesett szülők először nem akarták elhinni, hogy az ő kedves, csendes leányuk így megváltozott volna. Bánatos szívükbe tördőfésként jött azután a televízió is mutatott felvételt, melyen ismét a Hearst-leány szerepel, mégpedig bankrablás közben. Ez a baloldali forradalmi banda ugyanis gyilkosságok és rablások elkövetésével finanszírozza politikai tevékenységét.

Nem új dolog az, hogy gyermekek elhagyják és elárulják szüleit. Jézus mondotta: “...gyermekek tá-

madnak szülei ellen és megölik őket.” (Mt 10:21.) Ha a Hearst-leány csakugyan megtagadta szüleit, nem jobb annál, mintha halálra adta volna őket.

A világgkommunizmus véres története sok ilyen példával szolgál. Kínában a Mao-forradalom idején a fiatalok ezrei fordultak szülei ellen és mint osztály-elleneseket denunciálták őket, hogy azután a népbíróságok halálra ítéljék a szerencsétlen apákat és anyákat. Ez lett az eredménye a fogékony fiatal elmékbe plántált gyűlöletnek.

De az ilyen hitszegő és hűtlen gyermekek még egyelőre nincsenek többségben. A földi élet egyik legnagyobb boldogságának forrásai azok az ifjak és leányok, akik tiszta szívből szeretik és tisztelik szüleiket.

Ha a te családod is ilyen, csendesedj el egy pillanatra és adj hálát Istennek!

Mire tanít az 1040-es adóív?

Az IRS (szövetségi adóhivatal) alkalmazottja vagyok. Egyike azoknak, akik átvizsgálják az adóbevallásokat — az az ember, akit mindenki utál.

Nemrégem kezembe került egy bevallás, melyre egy 5000 dollárnál kevesebb jövedelemmel rendelkező adófizető azt írta, hogy 624 dollárt adott az egyháznak. Bár ez a megengedett határ alatt volt, nagyon gyanúsnak látszott a dolog.

Taxiba ültem és bejelentés nélkül megjelentem az illető lakásán, hogy kérdőre vonjam őt. Biztosra vettem, hogy az adóalany zavarba jön majd és azt mondja, hogy tévedésből írt be olyan sokat. De nem az én emberem! Minden habozás nélkül megerősítette a 624 dolláros összeget.

— Tudja-e ezt valami írással, vagy nyugtával igazolni? — kérdeztem, hogy kizökkentsem nyugalmából.

— Hogyne, mindig ott tartom a nyugtákat a fiókban, a heti adományborítékokkal együtt. S ezzel már ment is, hogy elővegye a bizonyítékot.

Minek is folytassam. Én húztam a rövidebbet. Egy pillantás a hivatalos gyülekezeti kimutatásra s rögtön

láttam, hogy igazat mondott. Így hát bocsánatot kértem az alkalmatlankodásért és kissé védekezve magyaráztam, hogy kötelességem a szokatlanul magas levonások ellenőrzése.

— Keresztyén ön? — kérdezte búcsúzóban.

— Hogyne lennék, rendes tagja vagyok az egyháznak.

— Mily különös, nem is hittem volna.

Visszafelé menet a taxiban azon töprengtem, hogy vajon mire célzott ezzel a megjegyzésével? Nem is jöttem rá egészen vasárnap reggelig, amikor az eddig nagyratartott egydollárosomat a perselybe tettem.

CN-ze

FELEKEZETI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Zugor Ernő ev. lelkész április 21-én iktatták be, mint a kanadai Windsor független református egyházának lelkészét. Az ünnepi istentisztelet lutheránus vonatkozásait fokozta az a tény, hogy a beiktató ref. esperes, Dömötör Tibor, korábban szintén evangélikus lelkész volt, továbbá a művészi játékot szolgáltató orgonistát, Guttovz Józsefet, ugyancsak az evangélikusok adták “kölesőn”, mégpedig a nyugat-clevelandi egyházból.

Pósfay György:

A TIZENÖTÖDIK TALÁLKOZÓ

1959-ben történt, hogy a nyugat-európai országokban élő magyar evangélikus és református fiatalok egy csoportja elhatározta: a következő esztendő nagyhetében sítábort szerveznek Norvégiában, amelyet egyben felhasználnak arra, hogy erősödjének hitben és ismeretben.

Ez az első találkozás olyan jól sikerült, hogy azóta évről-évre megrendezték a nagyheti ifjúsági konferenciát Nyugateurópa különféle országaiban. Az idei találkozóra a németországi Frankfurttól északra fekvő Taunus hegység egy kies helyén, egy Dorfweil nevű község ifjúsági házában került sor, amelyre Svédországból, Dániából, Németországból, Svájcban, Ausztriából és Franciaországból érkeztek résztvevők.

A konferencia főtémája az "Én és Ti" problémájának a vizsgálata volt.

A legtöbb résztvevő már a virágvasárnap előtti szombaton megérkezett és a régi ismerősök nagy örömmel üdvözölték egymást, az újak pedig ismerkedtek környezetükkel. Virágvasárnap volt a megnyitóstentisztelet, ezt Cseri Gyula mainzi ref. lelkész tartotta, majd délután sor került a találkozó ünnepélyes megnyitására. Volt olyan résztvevő idén is, aki mind a 15 alkalmon jelen volt, de nem volt kicsi azoknak a száma sem, akik legalább az eddig rendezett találkozók felén megjelentek. Este a régi konferenciák felvételeit vetítették le és ismerkedési est volt.

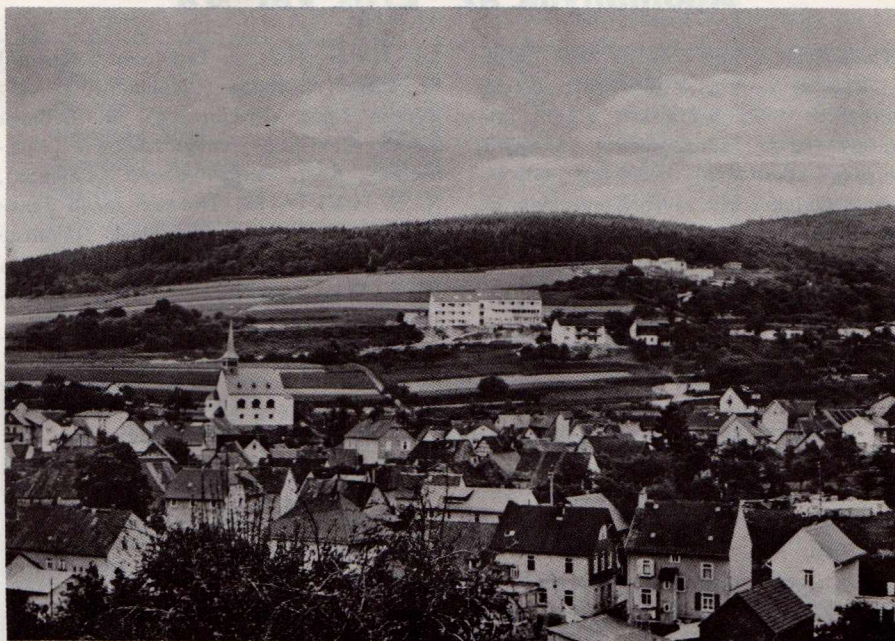
Az első előadás hétfőn az embernek a világban elfoglalt különleges helyével, a második a házasság kérdésével — "Felette nagy titok" címen — foglalkozott. Cseri Gyula ref. és Gémes István evang. lelkészek voltak az előadók. Kedden Pósfay György evang. lelkész szólt a témáról: "A harmadik világ, ahogy önmagát látja"; délután a "Jézus testvériség"-nek nevezett közösség egy négytagú csoportja tett látogatást a konferencia helyén, ismertette a csoport szolgálatát. Szerdán kirándulás volt a festői Marburg városkába, ahol Árpádházi Szent Erzsébet hamvai pihennek és ahol 1529-

ben párbeszéd volt Luther és Zwingli között. Természetesen a vár és a híres templom megtekintésekor előadások is hangzottak el a magyar királylány életéről, illetőleg a párbeszéd jelentőségéről.

Csütörtökön délelőtt korunk nagy problémáiról volt pódiumvita, délután egy Lourdes-ban szolgálatot végző magyar asszony számolt be ot-tani tapasztalatairól. Nagypénteken Koltai Rezső stockholmi lelkész úr-

ket, Wallrabenstein Karin kórházi lelkigondozó a Szentföldön felvett filmjét adta elő, egyik este a Monte Carlo-i rádióállomás magyar programját mutatták be annak irányítói, volt egy előadás Madách nagy művéről, "Az ember tragédiájá"-ról, amelyből a konferencia résztvevői adtak elő, hangjátékszerűen, jellegzetes részleteket, továbbá érdekes felolvasás hangzott el Ady Endre költészetéről.

Nagyszombat este a kis falusi templomban gyűltek össze a résztvevők, hogy meghallgassák az Egye-

Dorfweil község, ahol a 15. európai magyar evangélikus ifjúsági konferenciát rendezték. Baloldalon az ev. templom, háttérben az ifjúsági otthon.

vacsorával egybekötött istentisztelet tartott délelőtt, délután pedig egy jelenleg Párizsban előadó New York-i professzor, dr. Némethy György beszélt a keresztyén ember tudományos és társadalmi felelősségéről. Szombaton dr. Horváth Árpád, a svájci Luzernben tanító főiskolai tanár az elidegenedés problémáját fejtegette. Sokszor csoportvagy közös megbeszélés követte az igen érdekes előadásokat.

Reggelenként áhítatok nyitották meg a napi munkát és este evangélikus jellegű igemagyarzatok zárták azt be. De voltak még vacsora után ismertető jellegű előadások is, így Kovács Árpád misszionárius északamerikai útjáról vetített képe-

sült Államokban is járt Kellner Ilona igehirdetését, aki most a stockholmi egyházkerület egyik gyülekezetében teljesít lelkészi szolgálatot. Ezután kivonultak egy szép fenyőerdő szélére, ahol hatalmas máglyát gyűjtöttek. Felhangzottak itt a szebbnél-szebb magyar énekek és a tűz melege egy nagy közösségbe forrasztotta a különböző országokból jött magyar fiatalokat, akik között már az egykori diákrésztvevők kisgyermekai is felfedezhetőek voltak (számukra a konferencia rendezőse külön programról gondoskodott, amely énekgyakorlásból, bibliai történetek tanulásából és flanellográf felhasználásával bemutatott előadásokból állott). Nagy kört

alkotva megfogadták a résztvevők, hogy egy év múlva — hacsak lehet — ismét találkoznak a 16. magyar evangéliumi ifjúsági konferencián, hogy erősödjenek hitükben és ismereteikben, a közösségi érzésben és az egymás iránti felelősségben.

Reményik Sándor egyik költeményében a nagy magyar télben égő picike tüzekekről írva azt mondja, hogy lángokban bízunk. Sokak számára ma már nem csak a magyar élet, hanem az egész emberiség éle-

te sötét éjszakának tűnik. Azonban azok szívében most is él az őket körülvevő sötétség ellenére a reményesség érzése, akik meglátják az Isten szent Lelkének meletét és világosságot teremtő munkáját a világban.

Akik a 15. Európai Evangéliumi Ifjúsági Konferencián résztvettek, meg vannak győződve affelől, hogy Dorfwelben Isten Lelke jelen volt és végezte munkáját. Ez a sok lelki gazdagodást nyújtó találkozó is bizonyítja: az Úr csodásan működik!

burgh), Mihalik Gyula (Tenafly, NJ), dr. Szent-Ivány Gábor (Bethesda, MD), Virágh Lászlóné (Cleveland). — \$4: dr. Kovács Károly (Cleveland), Ottenbacher Károly (Brooklyn, NY). — \$3: Gyarmati Mihály (Bayonne, NJ), Kiss János (Cleveland), Soldos Pálné (Cleveland). — \$2: Balogh János, Gömör Gyula, Jány István, Könyves Mihály, Kucs Júlia, Menyhárt Sándor, Oeverák Györgyné, Pelsőci Willibald, dr. Radányi Oszkár, Schnautigel Károlyné, Szabó Józsefné, v. Tapolesányi Oszvald dr., Vastag Jánosné, Yanchó Borbála, Zóhrer Józsefné (mind Cleveland), Bakó Zsuzsanna (Bronx, NY), Balogh Mihályné (Buffalo), Bede Miklós (Buffalo), Bell Lajos (Jersey City, NJ), Boross Júlia (New Brunswick), Daffé Pál (Chicago), Gáll Edéné (Chicago), deGrille Lola (Buffalo), Hegedüs Lajos (Bethlehem), Horváth Barnáné (Hingham, MA), Kondor Mihályné (Detroit), Kozma Imréné (Westland, MI), Kroyherr Ferenc (Ausztrália), Markovits Pál (Carmichael, PA), Merényi Károly (Chicago), Mergl Károly (Atlantic, PA), Nagy Ferencné (College Point, NY), Nitsch József (Longwood, FL), Palotay József (Newbury Park, CA), Polóny János (Dayton, OH), Prinner Ede (Poughkeepsie, NY), Ragályi Lídia (Braddock, PA), Rajki Pál (Windsor, Ont.), Schultz Frigyesné (Bronx, NY), Zoltai Miklósné (Toronto). — \$1.50: Dendel Sándor (Maspeth, NY). — \$1: Faragó György, Gajdán Melinda, Győr Istvánné, Hehs Ákos, Tóth Adalbertné (mind Cleveland), Dátán Kálmáné (New Brunswick), Fehér Mária (South Bend, IN), Havasi Károlyné (Ypsilanti, MI), dr. Ittész Jenő (Hot Springs, SD), Kövér Sámuelné (Wharton, NJ), Simon Ferencné (New Brunswick), Takács Mihályné (Toronto), Végh Károly (Trenton, NJ), Zimándy Józsefné (Schenectady, NY). — \$0.50 Spiess János (Trenton, NJ).

Adományok az "Erős Vár"-ra

Köszönettel nyugtázzuk az 1973. július 1-e és 1974. március 31-e között az előfizetéseken felül beérkezett alábbi lapfenntartó egyéni adományokat (A Sajtóvásárnap alkalmával befizetett adományokat gyülekezetek szerint mutatjuk ki, lásd Sajtóvásárnapi adományok 1973):

\$12: Lenhart Béla (Cleveland). — \$10: dr. Bély Béla (Toronto), Kish La-

jos (Lorain, OH), v. Tapolesányi Oszvald dr. szülei emlékére (Cleveland). — \$7: Kellner Ilona (Svédország), dr. Lebach Antal (Cleveland), Varga Lászlóné (Schenectady, NY), Varga Yolanda (Chicago), N. N. (CA). — \$6: Tessényi-Jacob János (Pasadena, CA). — \$5: Flash Rudolfné (Alpine, NJ), Kanitúr Andrásné (Lincoln Park, MI), Lehoczy Lászlóné (Pitts-

TELJES ÚJSZÖVETSÉG EGY DOLLÁRÉRT!

A 458 oldalas Újszövetség nagysága 13x19 cm (5x7.5 incs), fekete keménykötésben, piros szegéllyel.

E rendkívül alacsony ár mellett a család minden egyes tagja saját újszövetségéből tanulmányozhatja az Igét!

Darabonként \$1.00 beküldése ellenében szállítjuk bármilyen mennyiségben. Ha csekket, vagy postautalványt küld, csak ezt kell ráírni: ERŐS VÁR.

Megrendelhető e címen:

ERŐS VÁR
P. O. BOX 02148
CLEVELAND, OH 44102

Minta az egydolláros
újszövetségből
(eredeti betű-nagyság).

58 Ezért, szeretett atyám fiai, erősen álljatok, rendíthetetlenül, buzgólkodjatok mindenkor az Úr dolgában, mint akik tudjátok, hogy a ti munkátok nem hiábavaló az Úrban.

Adakozásra való felhívás

16 Ami a szentek számára való gyűjtést illeti, amint a galáciai gyülekezeteknek rendeltem, ti is úgy cselekedjétek. **2** A hét első napján mindenitek tegye félre és gyűjtse össze azt, ami módjában van, hogy ne akkor történjék a gyűjtés, amikor odamegyek. **3** Mikor pedig megérkezem, a ti megbízott embereiteket fogom levéllel elküldeni, hogy ajándékokat Jeruzsálemba vigyék. **4** Ha pedig érdemes lesz, hogy én is elmenjek, velem együtt jönnek.

Pál közeli látogatásának bejelentése

5 Hozzátok pedig akkor megyek, ha átutazom Macedónián, mert Macedónián csak

Jn 3:13-31. — 15:49 1 Móz 5:3, 3:21, 1 Jn 3:2. — 15:50 Mt 16:7. — 15:52 Mt 24:31, Lk 20:36. 25:8. — 15:55 Hós 13:14, Zsid 6:25, 7:13. — 15:57 Jn 16:33, — 15:58 2 Krón 15:7, Péld 11:32-33.

Istentől Krisztusig

címmel jelent meg Dömötör Tibor ref. eszperes vallásos verseskötete. Istent keresők és irodalmat kedvelők számára szép ajándék. Ára postaköltséggel \$4.25. Megrendelhető a szerző címen: 1657 Center-view Drive, Akron, OH 44321.

Tessényi Kornél:

A szeretet életformája

A csikágói híres Keleti Intézetben (Oriental Institute) jártam nemrég újra. Sokszor voltam már ott és vannak ott tárgyak, melyeket mindig újra meg szoktam tekinteni: a fekete bazalt Rozetta-követ, melyet 1799-ben a Nílus torkolatánál levő Rozettában találtak és a hieroglif-képirás megfejtésének kulcsát adta az archeológiai tudománynak; a szumír szobrocskákat és világos zöld kőbe vésett két hieroglif felírást. Az egyik az egyiptomi fáraót ábrázolja, amint egy vallásos szertartás keretében, egy elegáns királyi buzogány segítségével, feláldozza az isteneknek a harcban elfogott egyik elleneségét. A kép felső részén egy madáralakú lény vezeti a következő áldozatot a fáraó elé — karikát fűztek akkori szokás szerint felső ajkába és szíjjal erősítették hozzá és így terelik az uralkodóhoz. — Figyelmemet most egy piramis kettészelt modellje ragadta meg. A köröngyeteg mélyén, a földszint vonalán, csak egyetlen kis kamra látható. Kis alagút vezet hozzá kívülről és kettős ajtó zárja el a külvilágtól. Ide helyezték a magasabb vallásos titkokba beavatandót 3 napra, hogy a nagy csendben és magányban betekintést nyerhessen az istenek titokzatos világába. Az ókori vallásokat igen foglalkoztatta a léleknek látása, titkok megfejtése. Tutankhamonnak ott álló, romokból rekonstruált óriási alakja is mintha szintén túltekintene a látható valóságon, olyat látva, amit közönséges emberi szemek nem láthatnak.

Mennyire másként néznek Krisztus Urunk szemei: a jelen valóságot látják és szeretettel tekintenek az emberre és világára. Tőle nyerte az Egyház is hivatását: nem a túlvilág titkait akarja feltárni, nem akar betekintést adni kíváncsiskodó emberi lelkeknek Isten láthatatlan világába, hanem inkább meg akar minket tanítani, hogy ugyanolyan szemmel tekintsünk a világra és embertársainkra, mint ahogyan azt Krisztus Urunk tette.

Krisztus útja az önközpontú világszemléletünkötől, a magunkat odaadó szolgálathoz vezet. Krisztus Urunk szeretetre akar minket meg-

tanítani. Csak szeretet által juthatunk el Krisztus titkának megismeréséhez. Sokan ma azt gondolják, hogy az emberi életet nem lehet szeretetre felépíteni. Sokan emiatt

a keresztyén hitet elavultnak mondják. Pedig inkább azt kellene mondanunk, hogy a nem-krisztusi alapokra helyezett fáraói világnézeteiket kellene már egyszer elavultaknak kijelenteni. Hol van a világ,

Folytatás a 8. oldalon

Sajtóvasárnapi adományok — 1973

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia közgyűlési határozata értelmében évenként, a Pünkösöd utáni utolsó vasárnapon minden gyülekezetben sajtóvasárnapot kell tartani az ERŐS VÁR ja-

vára. Az 1973. november 25-i sajtóvasárnap nyomán beérkezett adományokat és előfizetéseket az ERŐS VÁR köszönettel nyugtázza:

Gyülekezet	adományok	előfizetések	összesen
Buffalo	11.00	9.00	20.00
Chicago	24.00	23.00	47.00
Cleveland Első	193.00	98.00	291.00
Cleveland Nyugat	103.25	54.00	157.25
Detroit	66.00	29.00	95.00
New Brunswick	18.00	6.00	24.00
New York	—	—	—
Pittsburgh	18.00	24.00	42.00
Toronto	39.00	27.00	66.00
Összesen	472.25	270.00	742.25

— AZ IDEI SAJTÓVASÁRNAP NOVEMBER 24-ÉN LESZ —

A fenti kimutatásból kitűnik, hogy az 1973. évi sajtóvasárnapi befizetések összege az előző évhez képest **emelkedett** Chicago, Cleveland Első, New Brunswick, Pittsburgh és Toronto esetében, azonban **csökkent** Buffalo, Cleveland Nyugat és Detroit gyülekezetei részéről.

Az előfizetések egyéni nyugtázása mindenkor a címszalagon látható lejáratú év és hónap kijavításával történik. Többek kérésére itt közöljük a sajtóvasárnapi (előfizetéseken felüli és kívüli) adakozók névsorát, helyszüke miatt csak vezetéknevekkel: **BUFFALO:** Bakay, Buthy, Molnár, Takács. **CHICAGO:** Árvay, Cseri, Dex, Garansi, Moser, Saláta, Sándy, Tessényi, Tomaj, Névtelen. **CLEVELAND ELSŐ:** Babinyecz, Beck B., Beck J., Búza, Csepi, Darida, Finta, Gömöry, Gorta, Halász, Hank, László, Murányi, Olajos, Petrovics, Szabó, Tirják, Vásári, Vučko, Zátka. **CLEVELAND NYUGAT:** Ambrus, Bertalan, Bodnár, Bíró, Brachna, Csíszár, Domján, Egyed, Féja, Ferenczy, Firnigl, Földényi, Kató, Klein, Kneffel, Knodel, Könyves, Kovács K., Lebach, Miesko, Pap, Pethő, Pursch, Radányi, Schönberger, Szöllösi, Tapol-

csányi, Tihanyi, Tóth K., Záth, Zóhrer. Névtelen. **DETROIT:** Gyülekezeti pénztár, Asbóth, Baesó, Horváth, Mészáros, Mógor, Neráth, Somogyi, Stevens, Szalai, Thron, Vandrovnik. **NEW BRUNSWICK:** Dátán, Káldy, Keeskés, Molnár, Orvos, Schretter, Vasváry. **PITTSBURGH:** Gyülekezeti pénztár, Bárdy, Bíró, Mészáros, Molnár, Simon, Névtelen. **TORONTO:** Czirák, Kovács, Láng, Miklián, Nyíregyházy.

Sajtóvasárnapi kimutatásunk végén hadd szólaljon meg a torontói gyülekezet pénztárosa, **Miklián Lajos** kísérelve néhány sor: "Itt küldöm a Torontóban megtartott Sajtóvasárnapon összegyűjtött előfizetéseket és adományokat... Kis gyülekezetünk így szeretne hozzájárulni Isten szószékéről a magyar betűk elvetéséhez e bűnös világba. Isten gazdag áldását kérjük a betűvetők munkájára! Mikor ezeket a sorokat írom, Márk evangéliuma 4. rész 8. verse jár gondolatomban. (Némelyik pedig a jó földbe esett, kikelt, felnövekedett és termést hozott: némelyik harmincannyit termett, némelyik hatvanannyit, némelyik pedig százannyit.) Erős vár a mi Istenünk!"

0188 74 okt
Mrs S Bogád
3437 W 122 St
CLEVELAND OH 44111

SECOND CLASS PUBLICATION.
POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR
BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

GYÜLEKEZETI HÍREK

PITTSBURGH

Lelkész: Mészáros Sándor

Templom és lelkészlak: 161 Hazelwood Ave. (15207). Tel.: (412) 421-2174. — Istentisztelet minden vasárnap de. 10-kor angolul, 11-kor magyarul. Vasárnapi iskola 10 órakor. Úrvacsoraosztás minden hónap első vasárnapján.

Januári közgyűlésünkön, Egyházunk 1974-re megválasztott tisztviselői a következők: dr. Vietórisz József gondnok, Zerinváry Miklós algonok, Szebedinszky Jenő jegyző és levelező, Szenté Ferenc pénztáros, tanácsstagok: Kállay József, Molnár Béla, Molnár William és Várkonyi Miklós, egyházi Simon József, organista dr. Vietórisz Józsefné, Oltár Egyleti elnöknő Nt. Mészáros Sándorné.

Közgyűlésünkön és tisztviselői vacsoránkon megemlékeztünk Molnár Rudolf hűséges egyházi munkásságáról, 18 éven

Folytatás a 7. oldalról

csak Krisztus megjelenése óta is, ha elfogadtuk volna az ő gondolkozását!

Az erőszakra felépített rendszerek nem váltak be... Ellenségeskedéssel és harccal megoldani az emberiség kérdéseit nem lehet. Nincsen igazi győzelem. Nincs győztes. Háborúskodás esetén mindenki vesztes.

A szeretet az egyetlen megfelelő viszony ember és ember között. Az erőszak uniformitást követel. A szeretet a másik embert éppen azért szereti, mert az más, mint ő. A szeretet összhangba tudja hozni a különböző karaktereket, érdekeket, gondolatokat, törekvéseket. Ami szeretet nélkül a háborúságnak és ellenségeskedésnek lesz mindig a kiindulópontja, az a szeretet által kölcsönös meggazdagodásnak lesz forrásává.

A szeretetben való egységre törekedniünk kell.

A szeretet igazsága és gyakorlati

át volt pénztárnokunk, azelőtt pedig szinte serdülő kora óta, mindig aktív egyházi tisztviselő volt. Isten áldása kísérelje élete további útján, mint leghűségesebb templomozó tagunkat élete párjával együtt.

Szeretetvendégségünk bevételét a most épülő új budapesti Evangélikus Teológiai Akadémia építési alapjára küldtük el, eddig 175 dollárt s majd még többet is.

Februári tisztviselő vacsoránkat márciusra kellett elhalasztanunk a különböző sztrájkok és benzinhiány miatt.

A Geizura és a Zerinváry házaspárok, s minden segítőkész tagunk szíves szolgálatait ezúton is megköszönjük, amit a hurka-kolbász vásár és a finom vacsora sikeréért megtettek.

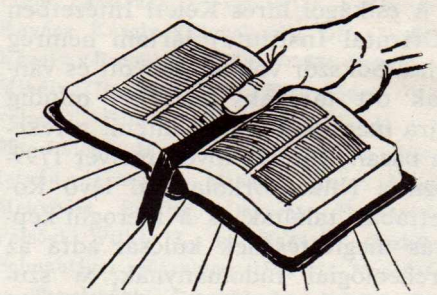
Világimnap Istentiszteletünket a Szt. Pál evangélikus templomban velük közösen tartottuk meg, ez jövőre ismét nálunk lesz.

Bőíti köznapi és 3 órás nagypénteki Istentiszteleteinket a szomszédos Jó Pásztor anglikán gyülekezettel közösen tartottuk meg. Márciusi szabadságharcunkra emlékeztünk mind templomunkban, mind pedig a többi magyar egyházzal a Hazelwood-i Magyar Házban.

Több mint 2 éves európai tartózkodás után ismét szeretettel köszöntöttük körünkben Mrs. Zerinvári Renáta nőtestvérünket, akinek egyéniségét és hűséges szolgálatát igen hiányoltuk.

alkalmazhatóságának legjobb bizonyítéka maga Krisztus, aki súlyos veresége által győzött. A vértanúk is mind ezt bizonyítják... a nemzetünk történelmében is a vértanúk voltak legmélyebb hatással... Még a természetben is ezt látjuk... a nap ontja meleg sugarait... a forrásokból csobban az üdítő víz... Magvak és gyümölcsök is... a kenyér... Hány élőlény adja nekünk életét, hogy mi megmaradhassunk! De az ember-gyűlöletre semmi szükség sincsen... Nekünk szükségünk van egymásra és egymás nélkül nem tudunk élni... az egyik ember a másikkal teremtett... külön semmik vagyunk, de egymással minden vagyunk... Amint az egyének, úgy a népek is egymásnak vannak teremtve... A féltékenység és háborúskodás következtében súlyosabb lett a helyzet és rosszabb a megélhetés és nehezebben alakul ki az emberhez illő mindnyájunk által óhajtott életforma.

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1974. JÚNIUS HÓ

1. Ézs 41:17-20. — Józs 24:16-31.

PÜNKÖSD — JÚN. 2.

Heti ige: Zak 4:6

2. Pümkösdv. Jn 15:26-27, 16:4b-11. — Csel 2:1-21.
3. Pümkösdh. Jn 4:19-24. — Csel 2:22-39.
4. Csel 2:42-47. — 1 Jn 1:1-4.
5. Csel 3:1-10. — 1 Jn 1:5-10.
6. Csel 3:12-21. — 1 Jn 2:1-6.
7. Csel 4:23-31. — 1 Jn 2:7-11.
8. Csel 8:14-25. — 1 Jn 2:12-17.

SZENTHÁROMSÁG — JÚN. 9.

Heti ige: Ézs 6:3

9. Szenth. ünn. Rm 5:1-5. — Jn 16:12-15.
10. 5 Móz 6:4-13. — 1 Jn 2:18-29.
11. Kol 2:1-7. — 1 Jn 3:1-10.
12. 2 Kor 13:11-13. — 1 Jn 3:11-18.
13. 1 Tim 3:14-16. — 1 Jn 3:19-24.
14. 1 Kor 12:1-6. — 1 Jn 4:1-6.
15. Ez 1:4-6, 22-28. — 1 Jn 4:7-16.

PÜNK. U. 2. VAS. — JÚN. 16.

Heti ige: Lk 10:16

16. Gal 1:1-10. — Lk 7:1-10.
17. 2 Tim 3:14-17. — 1 Jn 4:17-21.
18. Ez 2:1-7. — 1 Jn 5:1-4.
19. Csel 8:26-35. — 1 Jn 5:5-12.
20. Jer 8:8-11. — 1 Jn 5:13-21.
21. Ez 3:22-27. — 2 Jn 1-13.
22. Ézs 5:1-7. — 3 Jn 1-15.

PÜNK. U. 3. VAS. — JÚN. 23.

Heti ige: Mt 11:28

23. Gal 1:11-24. — Lk 7:11-17.
24. Ézs 40:1-8. — Bír 1:1-3, 17-29.
25. Mt 11:7-15. — Bír 2:6-23.
26. Fil 2:19-30. — Bír 6:1-10.
27. Csel 19:1-7. — Bír 6:11-24.
28. Lk 12:49-53. — Bír 6:25-32.
29. Fil 3:4-11. — Bír 6:33-40.

PÜNK. U. 4. VAS. — JÚN. 30.

Heti ige: Lk 19:10

30. Gal 2:11-21. — Lk 7:36-50.